

Øvre Grefsen Vel
v/Torbjørn Tøgstad
Nordhagaveien 3b
0491 OSLO

Oslo 15.1.07

NVE
v/Mathieu Groussard
Postboks 5091
Majorstua
0301 Oslo

Konsesjonssøknad på kabling av delstrekning av 47 kV regionalnett mellom Tonsen og Korsvoll transformatorstasjon.

Vi viser til søknad om anleggskonsesjon og ekspropriasjonstillatelse på nevnte strekning fra mast 9 til mast 14.

Nå etter at søknaden er lagt ut for offentlig tilgang vil Øvre Grefsen Vel på vegne av flere berørte beboere med dette få gi noen kommentarer til denne søknaden.

Det er etter vårt syn flere feil, mangelfull dokumentasjon og tvilsomme vurderinger som er gitt i forbindelse med denne søknaden. Vi vil i det etterfølgende få lov til å påpeke disse forholdene slik at behandlingen av søknaden ikke gjøres på et feilaktig grunnlag.

1. Hovedsøknaden.

Punkt 1.8.4 Lov om helsetjenester i kommunene.

Det vises her til magnetfeltrapport og beregninger som er gjort i denne. Loven pålegger her helsetjenesten gjennom råd og uttalelser, å medvirke til at helsemessige hensyn blir ivaretatt. Her er det viktig at et føre var prinsipp følges i forhold til elektromagnetiske felt beboere blir utsatt for.

En forutsetning for dette er at rapportene som er grunnlaget for slike uttalelser er korrekte. Slik vi påpeker senere så er etter vårt syn rapporten vedrørende det elektromagnetisk feltet beheftet med en rekke feil og mangler. Dette blir nærmere omtalt senere.

Rapport med magnetfeltberegning som er utarbeidet av Omega Elkraft på vegne av Oslo Vei konkluderer med vesentlig mindre magnetfelt fra høyspentledningen over Grefsen Lofthus enn Hafslund Nett sine egne beregninger for denne høyspentledningen. Dette skaper usikkerhet rundt beregningene som er foretatt av Omega Elkraft. Det bør derfor etter vårt syn utarbeides en ny rapport med magnetfeltberegninger av en nøytral tredje part.

Det vises for øvrig til egne kommentarer til magnetfeltrapporten.

Punkt 3.1 Spesielt om forholdene ved Grefsen Terrassehus og Nordhagaveien 1 og 3 ved M9.

Det hevdes i dette punktet at område som behøves for å føre kablene frem til endemast ved Grefsenkollveien 12 a ligger innenfor byggeforbudssone på 12,5 meter fra senter av mast. Dette er slik vi forstår dette ikke korrekt. I henhold til tegninger av trasevalg som følger søknaden vil jordkabelen bli lagt langs turveien som går foran Grefsenkollveien 14 og vil med dette bli liggende tett opp til ytterligere 2 barnehager. Turveien denne kabelen planlegges lagt langs ligger ikke innenfor byggeforbudssone på 12,5 meter fra dagens høyspent.

Det kommer heller ikke frem i søknaden at dette valget av trasee for jordkabelen vil gå tett opp til ytterligere 2 barnehager. Denne valgte løsningen vil følgelig ha en negativ effekt for 3 barnehager. Området hvor endemasten planlegges plassert er også et yndet lekeområde for barn i området, med aking og andre aktiviteter.

Vi ber om at det ikke blir gitt konsesjon for en så negativ løsning for 3 barnehager og et populært lekeområde for barn.

Punkt 4.8 Avbøtende tiltak.

Det finnes gode avbøtende tiltak med plassering av endemasten ved mast 6 (Sverre Enevolds Plass). Her har beboere sammen med Oslo Kommune og Oslo Bystyre sagt at de vil være med å bidra økonomisk til en slik løsning, dette behøver derfor ikke å bli en kostbar løsning.

2. Rapport med magnetfeltberegninger.

Punkt 2.2. 47 (52) kV luftlinjer.

Slik dette punktet er formulert kan man få inntrykk av at det i dette tilfellet dreier seg om en linje på 1400 ampere, det korrekte her er at det er 2 linjer hver med 1400 ampere.

Punkt 2.4 Beregningsgrunnlag.

I tidligere møter med Hafslund Nett så vurderte de å oppgradere linjen til 132 kV, men valgte senere å avstå fra dette.

Vi kan forvente at energibehovet i Oslo i årene fremover vil øke. Siden Hafslund Nett har valgt ikke å oppgradere linjen til 132 kV så er den eneste måten å øke energioverføringen på denne linjen å øke strømstyrken. Det er derfor grunn til å anta at det i fremtiden blir behov for en økt energioverføring på denne linjen og at strømstyrken med dette utgangspunktet kan bli økt opp mot den grensen som det er gitt konsesjon for som er 2x1400 ampere. Dette vil medføre et høyere elektromagnetisk felt siden dette feltet avhenger av strømstyrken som går igjennom kablene.

Ut i fra dette bør man ta i betraktning at gjennomsnittlig strømstyrke i fremtiden kan bli høyere enn de anslåtte 65%.

Det betyr også at det bør medtas i magnetfeltrapporten hva magnetfeltverdiene er ved maksimal strømstyrke (2x1400 ampere), både for kabeltraseene og for endemastene. Magnetfeltverdien ved maksimal strømbelastning har man allerede med når det gjelder luftstrekket (s 3 i magnetfeltrapporten), om enn bare magnetfeltverdien midt under ledningene. Her bør sideutbredelsen av feltet også medtas.

Punkt 2.6. Eksisterende luftledning.

Omega Elkraft som har utført disse beregningene på vegne av Oslo Vei har her tatt utgangspunkt i 12 meter opp til ledningene og 2x910 amp (65% av 1400 amp) og kommer da frem til at feltet faller under 0,4 mikro Tesla ved 24 meter til siden for ledningstraseens senter.

Hafslund nett sine egne beregninger tar utgangspunkt i 14 meter opp til ledningene og 2x700 amp. Med dette utgangspunktet beregner Hafslund Nett at man må 48 meter ut fra senter av ledningstraseen før feltstyrken faller under 0,4 mikro Tesla. (Se vedlagte grafer fra Hafslund Nett)

Så store differanser i beregningene skaper liten tillit til at beregningene fra Omega Elkraft er korrekte.

Punkt 2.7. Fire parallelle kabler i bakken.

Dette antar vi blir løsningen for kablet som legges langs turveien som går fra endemasten ved Grefsenkollveien 12a. Her påpekes det at magnetfeltet vil være over anbefalt verdi på 0,4 mikro Tesla 12 meter til siden for kabeltraseen. Denne kabeltraseen går tett forbi 2 barnehager og vil medføre at feltet i det permanente oppholdsområdet til barnehagene overstiger det anbefalte nivået på 0,4 mikro Tesla. Område i turveien som går mellom disse 2 barnehagene er også mye brukt av barn som lekeområde. Å legge en høyspentkabel i et slikt område er i strid med anbefalinger gitt av arbeidsgruppe i rapport til Helse og omsorgsdepartementet. Det sies i denne rapporten følgende ” Ved bygging av nye høyspentledninger bør man forsøke å unngå å legge de nær til boliger, barnehager, skoler mv.” Ved den nye traseen som velges for høyspentledningen i denne konsesjonssøknaden går man i stikk motsatt retning av ovennevnte anbefaling. Her velger man å legge en ny trase mellom 2 barnehager.

Det er på vedlagte tegning vist med en sirkel det uteområdet (Lilleskogen) ved Øvre Grefsens barnehage som er en del av det faste lekeområdet til barnehagen. Dette blir rett over den planlagte jordkablet.

Vi vil få protestere på at det legges en ny høyspentkabel langs turveien tett inn til 2 barnehager og rett igjennom lekeområdet til barnehagen.

Vi stiller også spørsmål ved utregningen av denne verdien på magnetfeltet. Er dette feltet også bare halvparten av det Hafslund Nett eller andre beregner, tilsvarende som for luftledning.

Punkt 2.10. Magnetfelt rundt endemast.

Denne endemasten ligger kun 8 meter fra uteområdet til nærmeste barnehage. Rapporten sier her at feltstyrken vil være 1 mikro Tesla 8 meter fra masten som er godt over anbefalt nivå på 0,4 mikro Tesla.

Dette området på bakken rundt endemasten er også mye brukt av barn i området til aking og andre lekeaktiviteter. Barna vil da oppholde seg kun 1 til 2 meter fra endemasten hvor kablene føres opp. Ser vi på figur 6 i magnetfeltrapporten så ser vi at feltet barna da utsettes for er over 6 mikro Tesla som er 15 ganger over anbefalt verdi.

Denne plasseringen av en endemast er helt uakseptabel og strider også mot anbefaling fra arbeidsgruppe som har utarbeidet rapport "Forvaltningsstrategi om magnetfelt og helse ved høyspennanlegg". Denne plasseringen av endemasten går i stikk motsatt retning av det føre var prinsippet ovennevnte arbeidsgruppe gir som sin anbefaling til Helse- og omsorgsdepartementet og Olje- og Energidepartementet.

Vi vil på det sterkeste få protestere mot en slik plassering av endemasten.

Punkt 2.11. Oppsummering av endring av magnetfelt.

Så langt vi kan se så er det også feil i denne oppsummeringstabellen.

Det er her oppsummert hvor langt ut man må gå før magnetfeltet faller under 0,4 mikro Tesla. I tabellen sies det følgende:

Kabel i rørkanal i bakken: 0,4 mikro Tesla oppgis til 9,5 meter i tabellen.
Korrekt i følge punkt 2.8 er 12 meter før feltet er 0,4 mikro Tesla

Ved endemast: 0,4 mikro Tesla oppgis til 8 meter i tabellen
Under punkt 2.10 vises det til beregning i punkt 2.7. Dette vil da ikke gi en verdi på 0,4 mikro Tesla før vi kommer 12 meter fra kabelen

Ved så mange feil og avvikende verdier i forhold til beregninger utført av andre ser vi behov for at det utføres uavhengige beregninger av magnetfeltene.

Det er også utelatt i søknaden at 2 barnehager i tillegg til barnehagen i Grefsenkollveien 12 a vil bli påvirket av magnetfelt i den foreslåtte løsningen. Dette kommer ikke frem noe sted i søknaden og er etter vårt syn en alvorlig mangel med søknaden. Dette forholdet må tas med i søknaden.

Punkt 3. Helserisiko.

Det vises her til at Statens Strålevern anbefaler en varsomhetsstrategi. Dette innebærer at man i valgsituasjoner velger løsninger som gir lavest mulig magnetfeltstyrke.

I denne søknaden har man etter vårt syn gått motsatt vei.

Man velger å grave ned høyspentledningen langs turveien som går fra endemast (nr 9) og tett forbi 2 barnehager. Barnehageområdet vil da komme inn i et magnetfelt som overstiger anbefalt verdi på 0,4 mikro Tesla.

Det er valgt å sette en endemast ved Grefsenkollveien 12 a, rett ved deres barnehage og på en kolle som er et populært lekeområde for barn. Feltstyrken vil her også overstige det anbefalte nivået på 0,4 mikro Tesla i barnehageområdet. Området rundt masten hvor barn i området leker vil ut fra vedlagte tabeller overstige 6 mikro tesla (15 ganger over anbefalt verdi)

Det sies i rapport "Forvaltningsstrategi om magnetfelt og helse ved høyspentanlegg" som er overlevert Helse og omsorgsdepartementet som anbefaling av fremtidig praksis følgende:

"Kunnskapssituasjonen i dag er mer avklart enn tidligere og omfattende forskning kan sammenfattes med at det er en mulig økt utvikling av leukemi hos barn der magnetfelt i boligen er over 0,4 mikro Tesla. Ved bygging av nye boliger eller høyspentanlegg, anbefales det å gjennomføre et utredningsprogram som grunnlag for videre tiltak som kan redusere magnetfelt. Det anbefales 0,4 mikro Tesla som utredningsnivå.

Ved bygging av nye høyspentledninger bør man forsøke å unngå å legge de nært til boliger, barnehager, skoler mv."

I denne søknaden går Oslo Vei motsatt vei og innfører nye høyspentkabler langs turvei og tett opp til 2 barnehager.

Det finnes gode avbøtende løsninger med å plassere endemasten ved mast 6. Beboere, Oslo Kommune og Oslo Bystyre har sagt seg villig til å bidra til en nedgraving av høyspentledningen ned til mast 6. Dette ville med en slik løsning ikke medføre store merkostnader for Oslo Vei.

Konklusjon.

Vi ber om at det ikke gis konsesjon for å sette opp en endemast ved mast 9, men at denne blir flyttet til mast 6 (Sverre Enevolds Plass).

Vi ber om at det utredes alternative traseer for høyspentkabelen slik at denne ikke legges mellom 2 barnehager i et viktig lekeområde for barna

Vi ber om at det utarbeides en magnetfeltrapport av en nøytral 3je part.

Med vennlig hilsen

Torbjørn Togstad
Øvre Grefsen Vel

Kopi: Bydelsoverlegen Nordre Aker bydel